Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

►**B**

KOMISIJAS LĒMUMS

(2005. gada 21. jūnijs)

par mājputnu un savvaļas putnu gripas apsekošanas programmām, kas jāīsteno dalībvalstīm

(izziņots ar dokumenta numuru K(2005) 1827)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2005/464/EK)

(OV L 164, 24.6.2005, lpp. 52)

Grozīts ar:

		Oficiālais Vēstnesis		
		Nr.	Lappuse	Datums
►**M1**	Komisijas Lēmums 2005/726/EK (2005. gada 17. oktobris)	L 273	21	19.10.2005

▼B

KOMISIJAS LĒMUMS

(2005. gada 21. jūnijs)

par mājputnu un savvaļas putnu gripas apsekošanas programmām, kas jāīsteno dalībvalstīm

(izziņots ar dokumenta numuru K(2005) 1827)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2005/464/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 1990. gada 26. jūnija Lēmumu 90/424/EEK par izdevumiem veterinārijas jomā ([1]), jo īpaši tā 20. pantu,

tā kā:

(1) Lēmums 90/424/EEK paredz Kopienas finanšu ieguldījumu tehniskiem un zinātniskiem pasākumiem, kas nepieciešami Kopienas veterināro tiesību aktu un tās veterinārās izglītības un apmācības pilnveidošanai.

(2) Dzīvnieku labturības un veselības zinātniskā komiteja savā 2000. gada 27. jūnija ziņojumā ieteica, ka vajadzīga mājputnu un savvaļas putnu apsekošana sakarā ar putnu gripu, jo īpaši nosakot infekcijas izplatību ar putnu gripas H5 un H7 vīrusu apakštipiem.

(3) Padomes 1992. gada 19. maija Direktīva 92/40/EEK, ar ko ievieš Kopienas pasākumus putnu gripas kontrolei ([2]), nosaka Kopienas pasākumus, kas jāīsteno putnu gripas epidēmijas gadījumā mājputnu populācijā. Tomēr tas nedod iespēju regulāram šīs slimības apsekojumam mājputnos un savvaļas putnos.

(4) Atbilstoši tam, Komisijas Lēmumi 2002/649/EK ([3]) un 2004/111/EK ([4]) paredzēja, ka dalībvalstīm Komisijai jāiesniedz putnu gripas novērošanas programmas.

(5) Komisijas Lēmumi 2002/673/EK ([5]) un 2004/630/EK ([6]) apstiprināja dalībvalstu iesniegtās programmas par putnu gripas novērošanu mājputnu un savvaļas putnu populācijās šo programmu darbības laika ietvaros.

(6) Šo apsekojumu laikā tika atklāts, ka vairākās dalībvalstīs eksistē dažādi H5 un H7 putnu gripas vīrusu paveidi. Lai gan pašreizējā putnu gripas vīrusu izplatība uzskatāma par visai zemu, ir svarīgi turpināt un uzlabot novērošanu, lai labāk izprastu mazpatogēnu putnu gripas vīrusu epidemioloģiju un novērstu šo vīrusu nekonstatētu cirkulāciju mājputnu populācijās. Apsekojumu rezultāti dalībvalstīs ir bijuši ļoti derīgi, lai uzraudzītu tādu putnu gripas vīrusu paveidu eksistenci, kas varētu radīt nopietnu risku, pārvēršoties virulentākā formā. Ņemot vērā iegūtos rezultātus un pašreizējo slimības situāciju Kopienā, ir lietderīgi palielināt Kopienas kopīgo ieguldījumu, lai pastiprinātu novērošanu.

([1]) OV L 224, 18.8.1990., 19. lpp. Lēmumā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/99/EK (OV L 325, 12.12.2003., 31. lpp.).
([2]) OV L 167, 22.6.1992., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 806/2003 (OV L 122, 16.5.2003., 1. lpp.).
([3]) OV L 213, 9.8.2002., 38. lpp.
([4]) OV L 32, 5.2.2004., 20. lpp. Lēmums grozīts ar Lēmumu 2004/615/EK (OV L 278, 27.8.2004., 59. lpp.).
([5]) OV L 228, 24.8.2002., 27. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2003/21/EK (OV L 8, 14.1.2003., 37. lpp.).
([6]) OV L 287, 8.9.2004., 7. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2004/679/EK (OV L 310, 7.10.2004., 75. lpp.).

▼B

(7) Attiecīgi dalībvalstīm jāiesniedz Komisijai apstiprināšanai savas putnu gripas apsekojumu programmas, lai nodrošinātu Kopienas finanšu palīdzību.

(8) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Pastāvīgās pārtikas aprites un dzīvnieku veselības komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Līdz ►M1 2005. gada 13. septembris ◄ dalībvalstis iesniedz Komisijai apstiprināšanai savas programmas par putnu gripas apsekojumu veikšanu mājputnu un savvaļas putnu populācijās saskaņā ar pielikumā minēto.

2. pants

Kopienas finanšu ieguldījums 1. pantā paredzētajiem pasākumiem ir 50 % no izmaksām, kas rodas dalībvalstīs, visām dalībvalstīm kopā nepārsniedzot maksimālo summu EUR 1 200 000.

3. pants

Maksimālās šo pārbaužu izmaksas nepārsniedz:

a) *ELISA* tests:	EUR 1 par vienu pārbaudi;
b) agalgēla imūndifūzijas tests:	EUR 0,6 par vienu pārbaudi;
c) *HI* tests H5/H7 pārbaudei:	EUR 4 par vienu pārbaudi;
d) vīrusu izolācijas tests:	EUR 30 par vienu pārbaudi;

▼M1

e) PĶR tests:	EUR 10 par testu.

▼B

4. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

▼B

PIELIKUMS

Mājputnu un savvaļas putnu uzraudzības programmas attiecībā uz putnu gripu, ko dalībvalstis īsteno 2005. un 2006. gadā

A. MĒRĶI

1. Putnu gripas H5 un H7 paveidu vīrusu ietekmes novērtēšana uz dažādām mājputnu sugām, atkārtojot iepriekšējos Lēmumos 2004/111/EK un 2004/630/EK paredzētos skrīninga pārbaudījumus pārveidotā un mērķtiecīgākā veidā.

2. Putnu gripas novērojumu brīvprātīga turpināšana savvaļas putnu populācijās. Šādu novērojumu rezultāti sniegs vērtīgu informāciju agrīnās brīdināšanas sistēmai par vīrusu celmiem, kas mājputnu fermās varētu parādīties no savvaļas putniem.

3. Apzināšanās nostiprināšana par putnu gripas draudiem, ko mājputnu veselībai izraisa savvaļas putni.

4. Ar cilvēku veselību un veterināriju saistītu pasākumu tīkla veidošana gripas novērošanai.

B. VISPĀRĒJAS PRASĪBAS UN KRITĒRIJI MĀJPUTNU APSEKOJUMIEM

1. Paraugu analīzei jāaptver katrai mājputnu kategorijai nepieciešamo atbilstošu ražības periodu. Piemēram, daudzās dalībvalstīs ap Ziemassvētkiem tiek kauti daudzi mājputni (īpaši tītari un zosis). Paraugu analīzei jābeidzas līdz 2006. gada 31. janvārim.

2. Galīgā apsekojuma rezultātu iesniegšanas termiņš ir 2006. gada 31. marts.

3. Paraugu pārbaude notiek dalībvalstu valsts laboratorijās (VL), kas paredzētas putnu gripas izpētei, vai citās laboratorijās, kuras ir akreditējušas kompetentas iestādes un kontrolē VL.

4. Visus rezultātus (kā seroloģiskus, tā arī virusoloģiskus) nosūta Kopienas References laboratorijai (KRL) to apstrādei. Jānodrošina laba informācijas plūsma. KRL nodrošina tehnisku atbalstu un uztur palielinātu diagnostisko reaģentu krājumu. Lai nodrošinātu datu vienlīdzību, KRL piegādā VL apsekojumam nepieciešamos antigēnus.

5. Saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem visus putnu gripas (PG) vīrusu izolātus nogādā KRL. Atbilstoši Direktīvai 92/40/EEK vīrusa H5/H7 paveidus nogādā nekavējoties, veicot tiem standarta identifikācijas testus (nukleotīdu sekvencēšanu/*IVPI*). Turklāt KRL pieprasa, lai H5 un H7 pozitīvie serumi, kuri iegūti no zosveidīgajiem putniem, tiktu iesniegti "anonīmā veidā", lai veidotu arhīvu, kas veicinātu turpmākās pārbaudes.

6. Visus pozitīvos konstatējumus pārbauda retrospektīvi saimniecībā, un šīs pārbaudes secinājumus iesniedz Komisijai un KRL.

7. KRL nodrošina īpašus protokolus, kurus pievieno KRL nosūtāmajam materiālam, un tabulas, kas paredzētas apsekojumu datu apkopošanai. Šajās tabulās norāda laboratorisko pārbaužu metodes. Noteiktās tabulas izmanto, iesniedzot kopīgu dokumentu par rezultātiem.

8. Asins paraugus seroloģiskai izmeklēšanai no vismaz 5 līdz 10 putniem (atskaitot pīles, zosis un paipalas) savāc no visām mājputnu sugām, ieskaitot tās, kas tiek audzētas brīvas turēšanas apstākļos vienā saimniecībā, un no dažādām novietnēm, ja saimniecībā ir vairāk par vienu novietni.

9. Paraugu ņemšanu stratificē pa visu dalībvalsts teritoriju, lai paraugus varētu uzskatīt par visu dalībvalsti pārstāvošiem, ņemot vērā:

   a) saimniecību skaitu, no kurām ņem paraugus (atskaitot pīles, zosis un tītarus); to skaits jānosaka tā, lai nodrošinātu vismaz vienas inficētas saimniecības identifikāciju, ja inficēto saimniecību izplatība ir vismaz 5 % ar 95 % ticamības intervālu; (sk. 1. tabulu), un

   b) putnu skaitu, no kuriem ņemami paraugi katrā saimniecībā, kas jānosaka tā, lai nodrošinātu 95 % iespējamību identificēt vismaz vienu putnu ar pozitīvu rezultātu, ja seropozitīvo putnu skaits ir ≥ 30 %.

10. Paraugu ņemšanā arī jāņem vērā, ka:

    a) īpaša uzmanība pievēršama ražošanas veidiem un to īpašajiem riskiem brīvas turēšanas apstākļos un ārpus telpām turētajiem putniem, turklāt ņemot vērā arī citus faktorus, piemēram, dažāda vecuma putnu klātbūtni, virszemes ūdeņu izmantošanu, relatīvi ilgāku dzīves ciklu, vairāku sugu klātbūtni saimniecībā vai citus attiecīgus faktorus;

▼B

b) paraugu ņemšanai pakļautajās tītaru, pīļu un zosu audzēšanas saimniecībās putnu skaits jānosaka tā, lai nodrošinātu vismaz vienas inficētas saimniecības identifikāciju, ja inficēto saimniecību izplatība ir vismaz 5 % ar 99 % ticamības intervālu (sk. 2. tabulu);

c) ja dalībvalstī ievērojams skaits saimniecību ražo skrējējputnus un paipalas, tie jāiekļauj programmā. Attiecībā uz paipalām paraugu ņemšanai jāpakļauj vienīgi pieauguši (vai perējoši) šķirnes īpatņi;

d) paraugu ņemšanas laikam jāsakrīt ar ražošanas sezonas laiku. Tomēr, ja nepieciešams, paraugu ņemšanu vietējā līmenī var pielāgot citiem konkrētiem laikposmiem, kuru laikā citu mājputnu vīrusu saimniekorganismu klātbūtne saimniecībā var radīt lielāku slimības ievazāšanas risku;

e) dalībvalstīm, kam jāveic paraugu ņemšana Ņūkāslas slimības atklāšanai, ir jāsaglabā savs statuss, jo valstis, kurās nenotiek vakcinēšana pret Ņūkāslas slimību, saskaņā ar Komisijas Lēmumu 94/327/EK [1] var izmantot šos no vaislas saimēm ņemtos paraugus H5/H7 antivielu novērošanai.

1. tabula

Paraugu ņemšanai pakļauto saimniecību skaits katrai mājputnu kategorijai (izņemot tītaru, pīļu un zosu audzēšanas saimniecības)

Saimniecību skaits katrā mājputnu kategorijā katrā dalībvalstī	Saimniecību skaits, kurās jāņem paraugi
Līdz 34	Visas
35–50	35
51–80	42
81–250	53
> 250	60

2. tabula

Paraugu ņemšanai pakļauto tītaru, pīļu un zosu audzēšanas saimniecību skaits

Saimniecību skaits katrā dalībvalstī	Saimniecību skaits, kurās jāņem paraugi
Līdz 46	Visas
47–60	47
61–100	59
101–350	80
> 350	90

C. ĪPAŠAS PRASĪBAS PUTNU GRIPAS INFEKCIJAS AR H5/H7 PAVEIDU VĪRUSIEM KONSTATĒŠANAI PĪLĒM, ZOSĪM UN PAIPALĀM

1. Asins paraugus serloģiskai analīzei vēlams ņemt no putniem, kas tiek turēti atklātā laukā.

2. Seroloģiskai pārbaudei ņem 40 līdz 50 asins paraugus no katras izvēlētās saimniecības.

▼M1

D. SAVVAĻAS PUTNU APSEKOŠANA ATTIECĪBĀ UZ PUTNU GRIPU

Tajās dalībvalstīs, kur tiks novēroti arī savvaļas putni, jāņem vērā turpmāk norādītās vadlīnijas.

D.1. *Apsekojuma plāns un īstenošana*

1. Būs vajadzīga sadarbība ar putnu aizsardzības/novērošanas iestādēm un gredzenošanas centriem. Piemērotos gadījumos paraugu ņemšanu veiks šo grupu/centru personāls vai mednieki.

[1] OV L 146, 11.6.1994., 17. lpp.

▼M1

2. Dzīvu vai nomedītu putnu aktīvas novērošanas mērķis ir:

a) augstākam riskam pakļautas savvaļas putnu sugu populācijas identificēšana, ņemot vērā:

i) izcelsmi un migrācijas ceļus;

ii) savvaļas putnu skaitu Kopienā, kā arī

iii) saskares iespējamību ar mājputniem;

b) riska teritoriju identificēšana, ņemot vērā:

i) augstu dažādu sugu gājputnu koncentrēšanās pakāpi, jo īpaši to sugu, kuras uzskaitītas F daļā;

ii) mājputnu fermu tuvumu, kā arī

iii) izvietojumu attiecībā uz migrācijas ceļiem.

Paraugu ņemšanā jāņem vērā migrācijas sezonālie aspekti, kuri var atšķirties dažādās dalībvalstīs, kā arī pielikuma F daļā norādītās putnu sugas.

3. Pasīvai atrasto beigto savvaļas putnu novērošanai galvenokārt jābūt vērstai uz virsnormas mirstības vai ievērojamu slimību uzliesmojumu gadījumiem:

a) attiecībā uz F daļā iekļautajām putnu sugām un citām savvaļas putnu sugām, kuras ar tām dzīvo saskarē; kā arī

b) 2. punkta b) apakšpunkta i) daļā minētajās teritorijās.

Par papildu faktoru apsvērumiem tiks uzskatīta vairāku sugu mirstība vienā teritorijā.

D.2. *Paraugu ņemšanas procedūra*

1. Virusoloģiskai pārbaudei ņem kloākas nokasījumus. Turklāt veiksmīgākos rezultātus rudenī varētu iegūt no "pirmā gada" putniem, kā arī teritorijā dzīvojošām sugām ar augstām saslimstības iespējām un saskares iespējām ar mājputniem (piemēram, meža pīlēm).

2. Papildus kloākas nokasījumiem vai fekālijām vīrusa izolēšanas un molekulārās noteikšanas testam (PĶR) ņem arī to savvaļas putnu audu paraugus (jo īpaši smadzeņu, sirds, plaušu, nieru un zarnu), kas atrasti beigti vai ir nošauti. Molekulāro noteikšanu veic tikai tādās laboratorijās, kuras var garantēt kvalitātes nodrošināšanu un kurās izmanto Kopienas references laboratorijās (*CRL*) atzītās putnu gripas pētniecības metodes.

3. Paraugus ņem no savvaļā dzīvojošiem dažādu sugu putniem. Galvenokārt ņem paraugus no ūdensputniem un bridējputniem.

4. No slazdos noķertiem, nomedītiem vai tikko mirušiem savvaļas putniem ņem fekālijas saturošus nokasījumus vai uzmanīgi savāc svaigas fekālijas.

5. Ir pieļaujams apvienot līdz pieciem vienas sugas paraugiem, kas vienā laikā savākti tajā pašā teritorijā. Īpaša uzmanība jāvelta paraugu uzglabāšanai un transportēšanai. Ja 48 stundu laikā nav garantēts ātrs transports līdz laboratorijai (nodrošinot temperatūru 4 °C), paraugus uzglabā sausajā ledū, lai vēlāk tos transportētu – 70 °C temperatūrā.

▼B

E. LABORATORIJAS PĀRBAUDES

Laboratorijas pārbaudes veic saskaņā ar diagnosticēšanas procedūrām, kas paredzētas putnu gripas (PG) apstiprināšanai un diferencētai diagnosticēšanai Direktīvas 92/40/EEK III pielikumā (ieskaitot no pīlēm un zosīm iegūto serumu izmeklēšanu ar hemaglutinācijas aizkavēšanas (HA) testa palīdzību). Tomēr, ja ir paredzētas laboratorijas pārbaudes, kas nav iekļautas Direktīvā 92/40/EEK vai nav aprakstītas "Pasaules dzīvnieku veselības organizācijas (OIE) Zemes rokasgrāmatā", dalībvalstīm ir jāiesniedz nepieciešamie validācijas dokumenti KRL vienlaikus ar savas programmas iesniegšanu Komisijā apstiprināšanai. Visi pozitīvie seroloģiskie konstatējumi jāapstiprina putnu gripas valsts laboratorijā ar hemaglutinācijas aizkavēšanas testu, izmantojot Kopienas References laboratorijas piegādātos noteiktos celmus:

H5 a) sākotnēji testē, izmantojot *Duck/Denmark/64650/03 (H5N7)*;

b) visus pozitīvos paraugus testē ar *Ostrich/Denmark/72420/96 (H5N2)*, lai iznīcinātu N7 savstarpēji reaģējošas antivielas;

▼B

H7 a) sākotnēji testē, izmantojot *Turkey/England/647/77 (H7N7)*,

b) visus pozitīvos paraugus testē ar *African Starling/983/79 (H7N1)*, lai iznīcinātu N7 savstarpēji reaģējošas antivielas.

▼M1

F. SAVVAĻAS PUTNU SUGU SARAKSTS, KURAS PAKĻAUTAS AUGSTĀKAM SASLIMSTĪBAS RISKAM AR PUTNU GRIPU ([1])

	Nosaukums latīņu valodā	Nosaukums angļu valodā	Nosaukums latviešu valodā
1.	*Anser albifrons*	*White-fronted Goose*	Baltpieres zoss
2.	*Anser fabalis*	*Bean Goose*	Sējas zoss
3.	*Anas platyr-hynchos*	*Mallard*	Meža pīle
4.	*Anas strepera*	*Gadwal*	Pelēkā pīle
5.	*Anas acuta*	*Northern Pintail*	Garkaklis
6.	*Anas clypeata*	*Northern Shoveler*	Platknābis
7.	*Anas Penelope*	*Eurasian Wigeon*	Baltvēderis
8.	*Anas crecca*	*Common teal*	Krīklis
9.	*Anas querquedula*	*Garganay*	Prīkšķe
10.	*Aythya ferina*	*Common Pochard*	Brūnkaklis
11.	*Aythya fuligula*	*Tufted Duck*	Cekulpīle
12.	*Vanellus vanellus*	*Northern Lapwing*	Ķīvīte
13.	*Philomachus pugnax*	*Ruff*	Gugatnis
14.	*Larus ridibundus*	*Black-headed Gull*	Lielais ķīris
15.	*Larus canus*	*Common Gull*	Kajaks

([1]) Uz visām Kopienā dabiskā vidē dzīvojošām savvaļas putnu sugām, ieskaitot šīs daļas tabulā norādītās sugas, attiecas aizsardzības režīms, kas noteikts ar Direktīvu 79/409/EEK par savvaļas putnu aizsardzību un tāpēc jebkurā putnu gripas novērošanas gadījumā pilnībā jāievēro šīs direktīvas prasības.